1893 80 років 1973
Служби Народові

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125

УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 7. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 11-го СІЧНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, JANUARY 11, 1974 No. 7. VOL. LXXXI.

Ватикан домагається співрішального голосу в справі Єрусалиму

Ватикан. — Папа Павло УІ робить заходи, щоб при розв'язці проблеми Єрусалиму на мировій конференції в Женеві дістати співрішальний голос. Ватиканові йдеться про захорону святих місць в Палестині. Ватиканське буро опублікувало навіть записки - спомини Папи Павла УІ, що він їх зробив 10 років тому в часі його відвідин Святої Землі. В записках між іншим кажеться, що його поїздка повинна викликати в католиків почуття відповідальности і опіки над окремими місцями у Святій Землі. В повідомленні Ватикану говориться також, що Папа бажав би бути інформований про територіяльну розв'язку Єрусалиму і довколишні околиці, включені до ізраїльської території у війні в 1967 р. Мирова конференція в Женеві буде розглядати справу Єрусалиму в другій фазі переговорів.

В Айтуні у Саскачевані створено новий Відділ УНС

Саскатун, Саск. — Провінційний організатор Українського Народного Союзу, Лев Вовк, інформує, що в Айтуні, Саскачеванської провінції, створено новий Відділ УНС, який прибрав собі патроном гетьмана Богдана Хмельницького. Основуючі збори Відділу, який одержав порядкове число 449, відбулися 11 листопада 1973 року в залі місцевої української католицької церкви, парохом якої і співорганізатором Відділу разом з Левом Вовком і Володимиром Щаблем, є о. Йосип Денищук. Збори відкрив господар залі о. Денищук молитвою, після чого він пояснив причину зборів й запропонував обрання президії, до якої ввійшли: о. Й. Денищук, як предсідник і В. Щабель, як секретар. Після цього о. Денищук представив провінційного організатора УНС, Лева Вовка, й запросив його до доповіді про потребу заснування в Айтуні Відділу УНС, а далі про самий УНС й його значення й призначення та 80-літню історію і здобутки за той час.

Особливо докладно пояснив Л. Вовк всі роди забезпечення, що його дає своїм членам УНС, та інші користі з членства в УНС. Після запитів всі приявні постановили заснувати Відділ і на внесення о. Пароха патроном обрано гетьмана Б. Хмельницького. До першої управи Відділу були обрані: Сесиль Кривуляк — голова, Богдан Мачула — заступник голови, Володимир Щабель — фінансовий секретар, Дмитро Криптол — рекордовий секретар та о. Й. Денищук і Григорій Музика — контролери. На цьому, після молитви, яку перевів о. Парох, збори закінчилися. В зборах узяли участь 20 осіб, які всі забезпечилися в УНСоюзі і стали засновниками Відділу.

Після зборів Лев Вовк перевів курс секретарського діла з обранням секретарем В. Щаблем, який зразу взявся до організування дальших членів Відділу і УНС. Є вигляди на значне збільшення членів Відділу у цій прикладній українській громаді.

ПОЧИНАЄТЬСЯ „РАХУНОК ВНИЗ" ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗДОБУТКІВ УНС

Джерзі Сіті. — У попередньому виданні „Свободи" був проголошений заклик Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу до посиленої членської кампанії, щоб з нагоди 80-річчя цієї установи та проголошеної вже на травень ц.р. її 28-ої конвенції приєднати до УНСоюзу нових 3,000 членів, потрібних на покриття передбачених втрат та на заплановане збільшення членства УНС до 90.000. Вже перші дні цього року принесли в цій новій членській кампанії деякі успіхи і для постійної інформації членства УНСоюзу і громади про розгортання кампанії починаємо вже з сьогоднішнім днем її „рахунок вниз", який продовжуватиметься аж до досягнення подвійної мети: три тисячі нових членів та збільшення членства УНС до 90.000 до часу Конвенції, яка відбудеться у Філядельфії, починаючи від 20-го травня.

Негайно після проголошення ювілейно-конвенційної членської кампанії, Головний Екзекутивний Комітет не тільки продовжив дотеперішні нагороди за участь і успіхи в цій кампанії, але також встановив ряд нових і надзвичайних нагород та відзначень, при чому створено можливість здобуття поважної грошевої нагороди також для щасливців з-поміж самих новозорганізованих членів. Подробиці цих нагород і можливостей будуть незабаром проголошені.

У 80-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ

ЮВІЛЕЙНО-КОНВЕНЦІЙНА ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНС

МЕТА ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ:	3,000
ДОСІ ПРИЄДНАНО НОВИХ ЧЛЕНІВ	89
ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ МЕТИ ЩЕ ПОТРІБНО	2,911

Вслід за закликом Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу за дальшу розбудову цієї Української Заморської Твердині з проголошенням Ювілейно-Конвенційної Членської Кампанії, подаємо внизу перший список організаторів та секретарів Відділів, які прислали в початкових днях 1974 року по 2 і більше аплікацій нових членів:

Марія Юзик (В. 492) — 7 аплікацій нових членів, Петро Вербовецький (В. 436) — 5, д-р Микола Шпитко (В. 489) — 5, Дан Марцинюк (В. 502) — 5, Андрій Іванюк (В. 106 і 118) — 3, Михайло Кігічак (В. 240) — 3, Михайло Каркоць (В. 345) — 3, Яків Бурій (В. 402) — 3, Олександра Дольницька (В. 434) — 3, Дмитро Попадинець (В. 434) — 3, Єфим Омельченко (В. 454) — 3, Микола Хомин (В. 464) — 3, Дарія Манило (В. 474) — 3, Квітка Стецюк (В. 25) — 2, Роман Татарський (В. 94) — 2, Іван Гулич (В. 101) — 2, д-р Олександер Саноцький (В. 158) — 2, Теодор Кубарич (В. 217) — 2, Емануїл Притула (В. 337) — 2, проф. Микола Андрухів (В. 471) — 2, та по одній аплікації 26 секретарів і організаторів.

Президент Ніксон скликує міжнародну конференцію в справі енергетичної кризи

Сан Клементе, Каліфорнія. — У середу, 9-го січня, Західній Білий Дім повідомив, що президент Ніксон вислав запрошення міністрам закордонних справ Японії, Канади та 6-ох европейських держав (Франція, Західня Німеччина, Велика Британія, Італія, Голляндія та Норвеґія), щоб 11-го лютого ц. р. прибули до Вашингтону на конференцію в справі енергетичної кризи. Завданням цієї конференції представників держав - відборців нафти мало б бути виготовлення міжнародної „програми дії" в обличчі найсерйознішої енергетичної кризи від закінчення Другої світової війни. Речник Білого Дому також повідомив, що Президент звернувся до 13-ох країн Африки, Латинської Америки, Азії та Близького Сходу, які є продуцентами нафти, щоб вони також вислали своїх представників до Вашингтону. Дискусії між представниками держав-продуцентів і представниками держав-відборців мали б відбутися щойно після закінчення конференції, яку Президент скликав на 11-го лютого ц. р.

Критикують спосіб інформації щодо браку пального

Вашингтон. — Щораз більше американських громадян, включно з деякими законодавцями критикують Уряд за те, що він одержує інформації щодо запасів пального майже виключно від великих нафтових компаній та їх речників, наприклад, від Американського Нафтового Інституту. А нафтові компанії можуть подавати йому неправильні цифри, яких Уряд не має змоги перевірити, сказав сенатор Джон Туней в середу, 9-го січня. Сенатор з Каліфорнії натякнув, що існує можливість, що великі нафтові компанії навмисне зменшують постачання нафтових продуктів, щоб в такий спосіб підвищити ціни на бензину, оливу для огрівання тощо. Подібні думки можна почути й від інших законодавців, журналістів і звичайних американських громадян. Не зменшує підозріння факт, що американська публіка часто одержує суперечні інформації. Наприклад, в середу, 9-го січня, Американський Нафтовий Інститут, в якому великі нафтові фірми відіграють головну ролю, повідомив, що протягом минулого тижня запас нафтової ропи в американських рафінеріях зменшився на 4.8 мілн. бочок. В той самий час виявилося, що запася оливи для огрівання є на досить високому рівні. Речник Американського Нафтового Інституту старався пояснити це тим, що цього року зима досить лагідна.

Президент Ніксон може погодитися на компроміс щодо передачі документів

Сан Клементе. — Хоч минулого тижня президент Ніксон категорично відмовився підчинитися трьом судовим внескам („сапінас") сенатської Вотергейтської комісії, які вимагали передачі понад 500 документів і магнетофонних записів, то у вівторок, 8-го січня, речник Білого Дому заявив, що Президент міг би погодитися на „обмежений компроміс" в цій справі. Цей компроміс полягав би на тому, що президент Ніксон добровільно передав би цій комісії деякі документи та магнетофонні записи, але задержав би за собою право відмовитися передати ті документи, які на його думку не мають відношення до Вотергейтської справи. Припускають, що Білий Дім змінив своє становище щодо питання компромісу через те, що сенатор Сем Ервін, голова сенатської Вотергейтської комісії, натякнув, що комісія була б задоволена передачею 5-ох магнетичних записів, яких вимагала ще минулого літа. У понеділок, 7-го січня, заступник пресового секретаря Білого Дому Джералд Воррен заявив, що „нічого не змінилося" від минулої п'ятниці, коли президент Ніксон відмовився підчинитися судовим внескам сенатської Вотергейтської комісії. Тоді Воррен також сказав, що віцепрезидент Дж. Форд говорив „тільки сам за себе", коли день раніше сказав, що сподівається, що існує можливість компромісу в цій справі. А тільки день пізніше, у вівторок, сам Воррен натякав, що такий компроміс можливий. Минулого вівтірка Воррен також повідомив пресу, що Чарлз Райт, спеціяліст в ділянці конституційного права, повернувся до Вашингтону та знову буде дорадником Білого Дому щодо питань „екзекутивного привілею" та „розподілу влади" між окремими частинами федерального уряду.

Інформують про нові успіхи збіркової акції ФКУ

Кембридж. — З Українського Інституту Гарвардського Університету інформують, що впливи пожертв на створення постійної підставової Фундації в останніх місяцях минулого року знову поважно збільшилися. І так, для прикладу, в місяці листопаді м. р. вплинуло від 92 жертводавців майже 8 тисяч долярів; в грудні — від 197 жертводавців понад 16 тисяч долярів. В жовтні м. р. прибуток із святочного прийняття в Детройті, що його влаштовано з ініціятиви і за старанням Ярослава Коновала і його друзів з нагоди УІ-го З'їзду ФКУ, дав майже 10 тисяч долярів. Про значне пожвавлення збіркової акції інформують з Огайо. В Кліввленді останньо вплинуло знову шість меценатських вплат. Серед найновіших більших вплат відмічується княжу пожертву від пані Явдокії Еви Сташків з Флориди — 5 тисяч долярів. Попередньо пані Сташків вплатила таку ж суму, отже дотеперішні її пожертви до ФКУ творять разом суму — 10,000 долярів. Лише кілька осіб склало фундаторські датки в такій висоті. Серед них пані Сташків — одинока жінка. Від Евстахія Світлика з Трентону, Н. Дж., вплинуло знову 5 тисяч долярів. З попередніми його вплатами пожертви п. Світлика досягли суми 11,000 долярів. Тисячу долярів вплати, в додатку до попередніх їхніх пожертв, вплинули від Юрія Личковського з Флориди, Петра Яцика з Канади, від Тетяни і Омеляна Антоновичів з Вашингтону, Д. К.

Збільшена жертвенність скріплює надію, що до кінця 1976 р. Гарвардський проєкт ФКУ буде вповні зреалізований.

Військовики Ізраїлю і Єгипту перервали переговори

Женева. — Щоб дати можливість своїм урядам вислухати звітів і передумати пропозиції обидвох сторін, як також зробити нові політичні потягнення, військовики Ізраїлю і Єгипту відклали на один тиждень переговори в Женеві. Всі ці пропозиції про відтягнення обидвох армій з зони Суезького каналу повернулись назад до Єрусалиму, Каїра, Вашингтону і Москви. Перерва, як коментує цю ситуацію „Ню Йорк Таймс" й інші газети, дасть можливість урядам ЗСА і СССР склонити обидві сторони до евентуальних поступок і тим самим наблизити час справжнього замирення. В міжчасі державний секретар Генрі Кіссінджер вже в найближчу п'ятницю, тобто 11-го січня ц. р., відвідає знову столиці арабських держав, головно Єрусалим і Каїро, а московські представники переведуть консультаційні розмови з представниками Єгипту. В тій цілі до Москви виїде в кінці цього тижня міністер закордонних справ Єгипту Ізмаїл Фагмі. Дипломатичні представники твердять, що Ізраїль ще й досі не представив свого пляну замирення офіційним представникам в Женеві, про який то плян нараджувалися Моше Даян з Генрі Кіссінджером минулого тижня у Вашинґтоні, а головне, не вводить ним пропонованих потягнень в життя. Про плян Ізраїля поінформував Єгипет представник ЗСА в тій країні, Герман Ф. Алтс, який брав участь в нараді у Вашингтоні і який від того часу кількаразово розмовляв вже з міністром закордонних справ Фагмі і президентом Єгипту Садатом. Єгипет покищо відмовляється прийняти таку розв'язку, яка передбачує можливість стаціонування військових частин ОН поміж арміями Єгипту й Ізраїля. Єгипетські представники твердять, що стаціоновані військові частини ОН перешкоджатимуть мілітарному тискові Єгипту на Ізраїль у випадку, якщо цей останній відмовиться відтягнути вповні усі свої війська з Суезької зони. Ізраїль натомість домагається вільного користування Суезьким каналом, якщо він буде відчинений для проїзду кораблів. У зв'язку з цими домаганнями, голови військових представництв: ізраїльський генерал Мордегай Ґар і єгипетський Тага ель Моґдоуб вирішили перервати на один тиждень переговори. Один і другий перебувають тепер в своїх країнах, стараючись одержати від їхніх урядів останні інструкції в цій справі.

Помпіду „не бачить жадних виглядів" для конференцій в Женеві

Париж. — Президент Франції Джордж Помпіду висловив свої песимістичні думки відносно мирової конференції, що відбувається в Женеві, а головно окремо ведених переговорів між ізраїльськими і єгипетськими військовими представниками. „Я все ще наставлений песимістично і не бачу жадних перспектив для переговорів в Женеві" — заявив Помпіду журналістам на окремій пресовій конференції. Переговори можуть тільки в найкращому випадку продовжити існуюче тепер перемир'я, але вони ледве чи доведуть до справжнього миру на Близькому Сході. Президент Франції вірить, що може дійти до евентуального відтягнення обидвох армій із зони Суезького каналу і навіть до заключення якогось договору між Єгиптом і Ізраїлем, але двобічна домовленість між обидвома країнами, без апробати решти арабських держав, зацікавлених, як вони висловлюються, „в знищенні держави Ізраїль" — мир на Близькому Сході не потриває довго. Помпіду вважає, що в інтересі всіх заінтересованих держав є знайти в першу чергу таку розв'язку і порозуміння, яку прийняли б арабські держави і яка була б сприємливою для Ізраїля. Щойно тоді може в цьому просторі наступити справжнє замирення.

Франція, сказав Помпіду, готова посередничати між ворогуючими державами і допомагати вдержати мир. Він підкреслив, що Франція готова взяти участь у формуванні Об'єднаними Націями військових мирових частин. Але такі заходи Франції, сказав Помпіду, ледви чи будуть сприємливі для Ізраїля, який все ще вважає Францію за свого ворога і думає, що „ми бажаємо його смерти", а Єгипет вибрав інший шлях, надіючись, що скоріше чи пізніше ЗСА розпічнуть натиск на Ізраїль і це спричиниться до зміни ізраїльської політики, головно у відношенні до арабських держав та зрезиґнує з територіяльних притенсій, які фактично є сьогодні одинокою найповажнішою перешкодою для остаточного замирення.

Японсько-китайські переговори закінчились успішно

Пекін. — Вернувшись з подорожі до комуністичного Китаю, міністер закордонних справ Японії Масаоші Огіра заявив на пресовій конференції в Токіо, що треба вважати успішними переговори переведені представництвом Японії з державними представниками Китайської Республіки. В результаті ведених переговорів був підписаний спільний договір, який не тільки нормалізує економічні відносини між обидвома країнами, але також в політичному відношенні є багатомовним.

$4,560 пожертвувано для НТШ з нагоди ювілейного бенкету в Ню Йорку

Ню Йорк. — З канцелярії Наукового Товариства ім. Шевченка інформують, що під час триденних святкувань 100-річчя цього Т-ва та з нагоди ювілейного бенкету, який відбувся тут 24-го листопада м. р. поодинокі установи і громадяни пожертвували на Ювілейний Фонд НТШ загальну суму $4,560. Більші пожертви склали: парох церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, о. ігумен Павло Малюга $1,000 від парафії і $100 від себе; Головний Уряд Українського Народного Союзу $1,000, о. ігумен д-р Володимир Ґавліч від ОО. Василіян $650, Владика Архиєпископ Марко $300, працівники Головної Канцелярії УНСоюзу і „Свободи" $260, по $200 склали Іванна Джус і родина Шевчуків, $150 пожертвували Уляна і інж. Дячуки, по $100 склали Марія і Йосип Лисогори, Неоніля і Володимир Сохани та ред. А. Драган, а Меланія Мілянович пожертвувала $50, що дає загальну суму $4,560.

МІЛЬЙОНИ ЛЮДЕЙ КАРАЮТЬСЯ В КОНЦТАБОРАХ СССР

Лондон. — Англійський католицький місячник "Christian Order" помістив у своєму виданні за листопад 1973 р. частину звіту Комітету Оборони Людських Прав в СССР, в якому говориться: „Перед 1953 роком число осіб, що перебували в концентраційних таборах СССР, виносило приблизно 12 мільйонів. Після 1953 р. це число почало частинно і поступово спадати, але спад зупинився в 1957 році, коли то знову режим почав наповняти концтабори новими в'язнями. Під сучасну пору, говориться дальше у звіті, принаймні один мільйон ув'язнених заповняють концтабори, з них біля 20.000 політичних в'язнів, які перебувають в окремих таборах з гострим, і в більшости нелюдяним, брутальним режимом. Цей таборовий режим називають навіть новою злеґалізованою формою для політичних в'язнів. Кромі одного мільйона осіб в концтаборах, сотні тисяч перебувають у звичайних тюрмах по цілому СССР. Окремо режим трактує т. зв. дисидентів, яких дуже часто саджають, перед чи по відбуті кари, ще на додаткових кілька років до психіятричних заведень, що ними опікується КҐБ. Постійний голод, що панує в концтаборах, та не посильна фізична праця при відсутності лікарської опіки спричинюють великий відсоток „смертних випадків". У звіті Комітету подається, що приблизно 5 відсотків населення СССР перебуває в концтаборах чи в'язницях. Табори розположені переважно в нестерпних кліматичних зонах, що теж відємно ділає на здоров'я в'язнів. Таких таборів, за даними Комітету, є 1,000. До звіту додана мапа розміщення таборів з докладними даними республіки і клімату терену.

Совєтський режим атакує „Голос Америки" за інформації про книжку Солженіцина „Архіпелаг ҐУЛаг"

Москва. — Відомий совєтський офіційний коментатор Юрій Жуков виступив в середу 9 січня в телевізії з гострою атакою на „Голос Америки" й інші американські й західні радіостанції, обвинувачуючи їх у готуванні їхніх програм „брудними руками" і лаючи їх за те, що вони інформують їхніх слухачів у Совєтському Союзі і з інших комуністичних країнах про книжку О. Солженіцина „Архіпелаг ҐУЛаг" і передають цілими серіями частини цієї книжки. Виступив Жуков із своєю атакою нібито у відповідь на протести совєтських громадян з приводу західніх передач про книжку Солженіцина. Заторкуючи висвітлену Солженіциним справу масового нищення людей у совєтських тюрмах і концтаборах, Ю. Жуков заявив, що все це належить до минулого і що репресії періоду Сталіна і його „культ особи" вже давно засуджені комуністичною партією і що сьогодні вони в Совєтському Союзі не продовжуються. Зокрема заатакував Жуков Солженіцина за висвітлення справи Власова і вояків його армії, мовляв, Солженіцин намагається регабілітувати „зрадників батьківщини" і представляє Власова і власовців, як героїв. Ствердження й ревеляції Солженіцина Жуков назвав „брудними брехнями й наклепами". Західні коментатори вважають виступ Жукова реакцією совєтського режиму на велике зацікавлення совєтських слухачів західніх радіопередач справою опублікованої у Парижі книжки Солженіцина „Архіпелаг ҐУЛаг, 1918-1956".

Лідію Чуковську позбавили членства в Спілці Письменників Совєтського Союзу

Москва. — Правління Спілки Письменників Совєтського Союзу вирішило на своєму засіданні 9 січня ц. р. позбавити членства в цій літературній організації, яка є режимним об'єднанням совєтських письменників, відому російську письменницю Лідію Чуковську, доньку видатного совєтського письменника і літературознавця Корнія Чуковського. Викинено Лідію Чуковську із названої спілки за те, що восени минулого року вона виступила на оборону громленого режимною пропаґандою акад. Андрея Сахарова й інших дисидентів, закидаючи їй водночас із цим, що вона попала в „антисовєтське багно". Лідія Чуковська має шістдесят шість років, напівосліпла і хворіє на серце. В наслідок позбавлення її членства в Спілці Письменників вона не матиме змоги друкувати свої твори в совєтських видавництвах і виданнях і не зможе користуватися всіма правами й удогідненнями, що їх мають члени спілки. Так же само, як Л. Чуковська, були в останніх десятиріччях позбавлені членства в Спілці Письменників СССР такі видатні літератори, між ними й лавреати Нобеля, як Борис Пастернак, Михайло Зощенко, поетка Анна Ахматова-Горленко, Олександер Солженіцин і востаннє прозаїк Володимир Максімов. Проти усунення Л. Чуковської із спілки письменників запротестували ще цього самого дня акад. А. Сахаров і письменник В. Максімов. Перший із них, засуджуючи цю репресію, назвав Лідію Чуковську продовжувачем гуманних традицій. Ще перед усуненням із спілки письменників Лідія Чуковська була викликувана на переслухання до правління спілки, де вона відважно обороняла свої погляди і протестувала проти арештів і судів.

Появилася збірка документів про причини усунення П. Шелеста

Ню Йорк. — Видавництво „Сучасність" опублікувало окремою книжкою збірку документів п. н. „За що усунули Шелеста?" Появилася ця збірка в серії Суспільно-Політична Бібліотека, як її число 13/32/. На зміст цієї збірки склалися передруки вступного слова й розділу „Сторінки історії" із виданої 1970 року книжки П. Шелеста „Україно наша Радянська", редакційної статті органу ЦК КПУ „Комуніст України" п. н. „Про серйозні недоліки та помилки однієї книги", як також передруки дуже прихильних рецензій на книжку П. Шелеста, що їх написали редактор журналу „Радуґа" Олекса Носенко, колишній голова Спілки Письменників України Юрій Смолич та теперішній перший секретар СПУ Василь Козаченко. Попереджена збірка передмовою від видавництва.

Замовлення на книжку слати на адресу: Georg Lopatynski, 875 West End Ave. Apt 14 B. New York, N. У. 10025. Ціна: $ 1.50.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Велике завдання

Однією з головних передумов розвитку й успіху в житті і праці одиниць і народу є правильне встановлення порядку вартостей та відповідне до того порядку поступування. Скільки то разів кожному з нас, як і кожній громаді притрапилось, що ми витрачали багато часу і зусиль та „ламали копії" за справи і речі цілком другорядні, які могли мати дуже малий вплив на формування нашого майбутнього.

Українці в Америці і Канаді мають досить чітко визначений свій порядок вартостей, що мало своє віддзеркалення також в проголошеннях та резолюціях Першого і Другого Світових Конґресів Вільних Українців: зберегти себе як повновартісну і повноправну частину цілости країн наших поселень та мобілізувати всі свої сили і ресурси на допомогу рідному народові в його змаганнях до волі і незалежности. Обидві ці вартості є в нас на першому місці і вони від себе взаємнозалежні.

Коли мова про українців в Америці і Канаді, то в обох цих наших цілях і зусиллях першу і головну вартість мають наші Церкви, а з суспільно - громадських установ перше місце займає без сумніву Український Народний Союз. Не без причини говорив про цей наш Союз один з найкращих і найглибших знавців завдань і можливостей українського розвитку в Новому Світі, д-р Лука Мишуга, закликаючи до постійної розбудови і невпинного розвитку цієї установи, „бо чогось більшого, вартіснішого і впливовішого ми на цій землі вже не збудуємо".

Усе це, найкращі інтереси наших людей і нашої громади та нашого народу, мав на думці Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу, який вже на початку цього нового року, в якому УНСоюзові сповняється 80 років безперервної служби членам і громаді та в якому має відбутися його вже 28-ма з черги конвенція, проголосив спеціяльну ювілейно - конвенційну членську кампанію з метою здобути в ній щонайменше 3,000 нових членів, потрібних на покриття передбачених втрат та на заокруглення кількости членства УНС до 90,000. Мавши на увазі власне порядок наших вартостей, ми не знаємо другої справи, яка могла б мати для нашої громади та її розвитку і її змагань більшу вартість, як дальший ріст і розбудова УНСоюзу. Індивідуальна користь кожного члена із забезпечення в УНСоюзі, найбільша досі в історії українських поселень в Америці і Канаді акумуляція людських і матеріяльних ресурсів, найширша загальнонаціональна база і плятформа членства та діяльности УНСоюзу, його імпакт та його роля в усіх починах цих наших поселень, коротко: його ідейний і матеріяльний доробок за минулих вісімдесят років і його потенціял на майбутнє такі наявні, що про них зайво було б говорити. Тепер ми маємо ще додаткову нагоду цей доробок і цей потенціял цього справжнього „союзу ідей, праці та інтересів" поважно збільшити. Ми скривдили б самі себе і тих, що прийдуть після нас, якщо б ми цього не вчинили. І це є те наше направду велике і відповідальне завдання.

Мовою документів

Опублікована видавництвом „Сучасність" під назвою „За що усунули Шелеста?" збірка документів дуже показова и визначальна для того стану, в якому опинилися й перебувають Україна й українці під московською окупацією. Надруковані в збірці документи доводять, що становище Української ССР, яку совєтські і прогресистські пропагандисти називають „суверенною й вільною державою українського народу", гірше, як будь-якої злиденної африканської чи азійської колонії, що перебувала під володінням такої чи іншої капіталістичної держави. В даному випадку ніякого значення не має факт, що Українська ССР є формально комуністичною державою, з комуністичним урядом і комуністичним устроєм. Українських комуністів і їхній провід трактує Москва, як тимчасово потрібних їй наємників, що їх кожної хвилини можна не тільки усунути й морально здискваліфікувати, але й фізично знищити.

В основу названої збірки документів покладено частину голосної книжки колишнього першого секретаря ЦК Комуністичної Партії України і водночас члена московського Політбюра і ЦК КПСС Петра Шелеста, що була видана 1970 року київським Видавництвом Політичної Літератури в 100 000 примірників під назвою „Україно наша Радянська", конкретно, вступне слово і перший її розділ „Сторінки історії". В передрукованій фототипічним способом частині книжки Петро Шелест виступає, як запеклий і переконаний комуніст - інтернаціоналіст ленінського толку, доводячи з марксистських позицій, якого то щастя й досягнень добилася Україна за 50 років перебування її в складі СССР. Увесь виклад переплетений посиланнями на Леніна, його заповіти і на його любов до... України. Подекуди тільки, але ж завжди з ленінських позицій, згадуються історичні українські традиції з одночасним дуже рішучим натавровуванням „українських буржуазних націоналістів" і їх намагань... відірвати Україну від Росії.

Не зважаючи на такі настанови і такий зміст книжки П. Шелеста „Україно наша Радянська", вона була, як це показує передрукована в цій збірці з офіційного органу „Комуніст України" погромницька редакційна стаття „Про серйозні недоліки та помилки однієї книги", не тільки засуджена московським каґебівським режимом в Україні, але й її автор, перший секретар і член ЦК КПСС, був знятий з усіх становищ і викинутий передчасно на смітник за те, що „вона не розкриває великої правди... радянського соціялістичного життя і не може сприяти вихованню трудящих в дусі радянського патріотизму і пролетарського інтернаціоналізму, посиленню боротьби проти буржуазної ідеології, зокрема проти українського буржуазного націоналізму".

Останні три із передрукованих у збірці документів — захоплені рецензії провідних підсовєтських політичних і культурних діячів Олекси Носенка, Юрія Смолича і Василя Козаченка з приводу появи „переконливої і хвилюючої", просто „геніяльної" книжки П. Шелеста — можуть бути таким же переконливим свідченням про те, до якого морального звиродніння довела Москва комуністичну партійну верхівку в Україні. Тож не минуло й двох років від їхніх дитирамбів, а всі вони на поклик наганяча, кинулися лаяти свого вчорашнього начальника й вождя.

Іван Кедрин

КОНЦЕНТРАЦІЯ СИЛ

Остап Луцький, один з найвидатніших наших діячів 20-их і 30-их р.р. у Західній Україні, винайшов термін „нормалізація" на окреслення останньої і найповажнішої спроби українсько-польського п о р о зуміння. Хтось винайшов у 1948 р. термін „консолідація" на означення спільного фронту різних українських політичних партій на еміграції. Можливо, що до історії української політичної думки перейде Ярослав Гайвас як творець концепції „концентрації" українських конструктивних сил у вільному світі. В усякому разі, його статтю у „Свободі" з 20 грудня 1973 р. на цю тему треба привітати, як рідкий вийняток із українського з в и ч аєвого права, що треба лаятись проти людей з інших політичних таборів і треба бажати їм невдачі в їхніх стараннях знайти спільну мову.

Конкретно, Ярослав Гайвас, видатний діяч ОУНс, чи пак популярною мовою мельниківського табору, не критикує і не таврує спільної декларації, яку проголосили президент УНР в екзилі Микола Лівицький і голова ОУНр, себто бандерівців Ярослав Стецько. Навпаки, він вбачає у договоренні тих двох діячів, що очолюють ще недавно взаємоворожі табори, позитивний момент. Він стверджує цілком слушно і правильно, що змінені обставини вимагають змінених дій і піднесення себе вище вузьких партійницьких критеріїв. Бажаючи успішного завершення розмов між Державним Центром УНР та Проводом ОУН, що виявилось би у повороті бандерівців до УНРади, п. Гайвас вбачає кінець атомізації українських політичних сил у вільному світі та початок їх „концентрації".

Приємно було читати такі слова і приємно було ствердити одностайність поглядів автора цих рядків і Ярослава Гайваса, що в усьому рішає людина. Закінчуючи свою статтю запитом „чи допише людина" — він правильно признає істину, що не писані програми, статути, заяви й резолюції, а люди вирішують всі проблеми і коли люди оперують ширшими категоріями, коли люди доросли до даного моменту, то вони вміють переборювати й ніби непоборні перешкоди, вміють переступати застави давніх пересудів чи навіть довго плеканої ненависти й доводити до порозуміння. Нема, мабуть, у всесвітній історії кращого доказу на цю правду, як перетворення „традиційної" французько - німецької ворожнечі, взаємного недовір'я та найглибшого ресантименту — у військово - політичний і господарський союз, коли тільки у проводі Франції став Шарль де Ґолль, а у проводі поруйнованої Західньої Німеччини став Конрад Аденауер. Люди доводять до порозуміння і люди доводять до розсварення. Скільки наявних прикладів на це в історії України та в історії українських внутрішніх відносин у вільному світі, аж до останнього часу, аж до 7-ої сесії УНРади з грудня 1972 року та Другого СКВУ з листопада 1973 року — аж до актуальних відносин у наших наукових та деяких більших установах! Трагедією українського світу є факт, що на місце цілого ряду видатних постатей - індивідуальностей, винищених большевиками після вмаршу до Західньої України, або померлих у 50-их роках у вільному світі, не прийшли рівні їм шириною політичного овиду наступники! І коли Микола Лівицький та Ярослав Стецько дійшли до висновку, що треба закінчити період довгорічної ворожнечі та обміркувати можливості злагоди і співпраці на спільній ідеологічній плятформі, то не треба тієї події гудити, а треба вітати, як позитивний прояв і як зворот — за висловом Ярослава Гайваса — від атомізації до концентрації, або, як я дозволяв собі писати, від щораз нової парцеляції до комасації.

Багато наших людей бідкають, чому немає консолідації за взором з першої УНРади з 1948 року. Але ж вона цілком неможлива. За 25 років, які минули з того часу, постали в деяких тодішніх членських партіях УНРади розколи і Ярослав Гайвас правильно стверджує, що розкольні групи однієї партії стають найбільшими взаємними противниками. Щоб такого не було треба великої політичної культури і треба таких лідерів отих груп, що розкололися, які розуміли б, що чоловік і його дружина, які розходяться, не мусять одне одного ненавидіти й вимінати, а можуть зустрічатися й розмовляти, особливо, коли цього вимагає добро їхніх дітей, тобро, що вимагає відсунення набік симпатій - антипатій.

Нема ніяких таких перешкод, яких не можна б перебороти, коли йдеться про концентрацію сил в рямках УНРади, що їх об'єднувала б ідеологія 22-го січня та спільна непримирлива постава супроти нинішнього окупанта України і його вислужників в Україні. Це стосується в першу чергу табору, в якому Ярослав Гайвас займає поважне становище, і далі — тих груп, які опинилися поза УНРадою. Дехто з них відкликався до аритметики, мовляв — нас більше, а тих, що в УНРаді — менше. Число не грало ніякої ролі, коли маленька антична Греція розбивала збройну силу могутньої Персії, — і за нашої пам'яті Ленін, Муссоліні і Гітлер розпочинали свої рухи від буквально кількох своїх однодумців. Неможливо вимагати, щоб консолідація охоплювала однаково тих, які стоять на становищі, що в Україні існує стан ворожої окупації і що політична еміграція не може входити в ніякі діялоги з окупантами чи їхніми висланниками, і тих, які вважають, що УССР — це актуальна форма української державности і що треба утотожнити політику еміграції до поведення наших земляків в Україні, які борються за покращання своєї долі з позиції комуністичної конституції. Це такі принципові розбіжності, які виключають спільне перебування у системі УНРади. Тому нема місця в УНРаді для пропаґанди політичних напрямних радіовисилень „Свободи" і „Вільної Европи", достосовані до політики співіснування Державного Департаменту, політики, яка визнає статус кво в Совєтському Союзі. Але, поза отими розбіжностями — є найширші можливості і консолідації і концентрації всіх конструктивних українських політичних сил, — якщо тільки є добра воля і якщо тільки, за бажаннями та сумнівами Ярослава Гайваса „допише людина".

Маріян Коць

ЗА РЕАЛІЗМ ОСНОВ

(2)

За час Конгресу ми почули тільки одне ділове зауваження лікаря - ветеринаря, чи не д-ра Держка з Канади, який звернув увагу на байдужість української громади до українських підприємств і браку довір'я до українських професіоналістів. Правда, доктор не додумав до кінця свого висновку, інакше треба б було ствердити, що ця байдужість має коріння у комплексі меншовартости і є його похідною.

Нічого дивного, що на Конгресі не хотіли почути голосу українських кооператорів, який ані не збудив загіпнотизованих, ані попартійщених. Натомість заворожена громадськість пішла по лінії безопірного мислення, втрачаючи нагоду на ділові наради над пляном нашого церковного, наукового, шкільного, господарського, фінансового, мистецького, молодечого, жіночого, пенсіонерського, фізкультурного, духово - гідного життя українця в діяспорі, який світив би прикладом вирощення нової, творчої української людини і тут і там, в Україні. Бо ці питання потрібно розробляти, уліпшувати, реалізувати у відповідному часі відповідними людьми на відповідних постах.

Цей вступ ми навели для того, щоб підтримати в громаді право на громадянство для української кооперації, хоча того самого можна домагатися для усіх ділянок українського творчого життя.

Чому кооперація? У 1860-их роках постають в Україні перші щадничо - позичкові кооперативи, як вияв самооборони інтересів громадянства. І що цікаве, що найвидатнішою постаттю тодішньої кооперації був Григорій Галаган, відомий усім меценат культурно - освітніх справ, основник Колегії ім. Павла Галагана в Києві, яка дала Україні низку видатних мужів, але невідомий українській громадськості як піонер української кооперації, для якої присвятив своїх чи не двадцять років, керуючи до своєї смерти центральною установою для організації ощадно - позичкових товариств.

У Галичині, яка відчула фінансову кризу 1873 року в Австрії, що завела українське селянство у злидні через лихварські зловживання, постали перші щадничо-позичкові товариства, як самооборона організованого життя. Що це не була акція одиниць, свідчить включення до організації кооператив тов. „Просвіти", священиків Сілецького, Качали, Наумовича, Джулинського, Танячкевича. В о л одимир Барвінський опрацював книжку „Вексель і лихва — наша біда", а за спонукою „Просвіти", Юрій Федькович написав повість „Фармазони", герої якої заснували позичкову касу, чим допомогли досягти добробуту й вищого культурного рівня. Володимир Навроцький і Володимир Барвінський, правник і економіст, слідкують за процесами суспільного життя і поширюють серед суспільства тверезі думки.

Хоча кооперація в Україні і Галичині переходила кризи спричинені світовими господарчими коливаннями, то до Першої світової війни зайняла в Україні центральне місце у господарському житті. Знову варто хоч побіжно згадати тих, які активно працювали і творили українську кооперацію: Василь Наґірний, основник „Народної Торгівлі", д-р Євген Олесницький, о. Остап Нижанківський, д-р Кость Левицький, Кость Паньківський, Антін Жук — в Галичині; Микола Левитський, Сергій Бородаєвський, Василь Доманицький, Осип Юркевич, Христофор Барановський — в Україні. Тож нічого дивного, що українські кооператори легко відчували зміни і слідкували за процесами, які до тих змін приводять, та передбачали хід дальших подій, які часто мали історичне значення.

Вже між 17-29 березня 1917 р. з'їзд кооператорів Київщини поставив домагання автономії України. Цей з'їзд схвалив заснування Українського Військового Клюбу та вирішив організацію перших полків, висуваючи на керівні пости М. Міхновського, полковника Глинського, Волошина. На цьому з'їзді винесено вимогу звільнення всіх в'язнів і полонених з Галичини, які перебували на засланні. У першому уряді Центральної Ради

(Закінчення на стор. 4-ій)

Любомир Винар

ІСТОРИЧНА ШКОЛА МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО І НТШ

Пані Любов Дражевська помістила у „Свободі" статтю п. н. „УВАН у ЗСА у 100-річчя НТШ" (чч. 1, 2, 1974), в якій коментує мою доповідь про М. Грушевського і НТШ, виголошену на науковій конференції з нагоди 100-ліття Товариства. У статті читаємо, що „д-р Винар вважає, що в періоді 1894-1914 Грушевський очолював створену ним школу у Львові", а також, що основною характеристикою історичної школи Грушевського була „документальна методологія", яку він перебрав від В. Антоновича і „народництво". Різниця, пише п. Дражевська, „між школами Грушевського і Антоновича та, що у другого не було загальної схеми". На цьому місці бажаю подати свої думки про школу Грушевського у Львові, які в деяких моментах краще викажуть мої зіставлення

Отже, в першу чергу хочу підкреслити, що я у доповіді говорив і обґрунтовував думку про існування історичної школи М. Грушевського на форумі НТШ до 1914 року. Питання дефініції „історичної школи" в науковій літературі, а зокрема українській історіографії, досі не є задовільно обговорене і устійнене. Якщо ідеться про М. Грушевського, то більшість істориків уважала, що існувала його історична школа. І так проф. Багалій уважав, що діяла „Галицька школа істориків України", а проф. Оглоблин писав про „наукову школу українських істориків у Львові". Натомість проф. О. Пріцак, який намагався на сторінках „Свободи" подати дефініцію історичної школи, як також своєрідну і с т оріографічну генеалогію, твердив, що „Грушевський не міг бути творцем історичної (документальної) школи, бо вона була в процесі творення ще до його народження" („Свобода", ч. 194, 1972). Він наголошував „документалізм", себто історичну методологію, як одну з основних характеристик історичної школи В. Антоновича і його спадкоємця М. Грушевського. Отже, як бачимо, між дослідниками є різні думки відносно існування історичної школи Грушевського. Студіюючи довший час життя науково - організаційну діяльність і творчість М. Грушевського, я прийшов до переконання, що він був творцем історичної школи української національної історіографії. У моїй доповіді я подав у короткій формі мої арґументи відносно цього питання. В першу чергу виринає справа поняття „історичної школи". На мою думку, історичну школу в першу чергу характеризує спільність головних історичних концепцій основника школи і його послідовників, як також історіософічний й ідеологічний аспект в інтерпретації і с т о ричних явищ. Документалізм, себто історична методологія, не може бути основним елементом у дефініції історичної школи. Методологія історичного досліду у 20-му столітті є у великій мірі спільна для різних історичних шкіл і їхніх репрезентантів. І так, представники народницького і державницького напрямку в українській історіографії, як також інших напрямків у своїх дослідженнях послуговуються цією історичною методологією. Це відноситься взагалі до істориків. Історика, який не має опанованої методології досліду, не можна вважати за історика.

Грушевський дав загальну наукову концепцію українського історичного процесу, яка була віддзеркалена у відповідній історичній періодизації і термінології української історії. Отже, йшлося про основну концепцію історії України, яку створив Грушевський і яка була прийнята майже всіми українськими істориками, а зокрема його учнями у Львові. На увазі маємо історичну схему Грушевського, в якій документально стверджено органічне пов'язання усіх періодів української історії, включаючи Київську Державу, і як така вона стала основою української національної історіографії. Саме ця головна концепція - схема української історії була створена і завершена М. Грушевським в часі його неперевершеної діяльности в НТШ.

Добре зрозумів різницю між школою В. Антоновича і М. Грушевського вже згадуваний Д. Багалій. Він писав, що Грушевського „відрізняє від тієї історичної (київської) школи, що він сам з неї вийшов — школи В. Б. Антоновича. Там не було загальної, так би мовити, підвалини, бо й не було загальної к о н ц е п ц і ї українського і с т оричного процесу" (Д. І. Багалій, „Нарис історії України на соціяльно - е к о номічному ґрунті", стор. 87). Отже, під оглядом впровадження наукової історичної концепції і схеми історії України, а вслід за цим відповідної історичної термінології, М. Грушевський був основником історичної школи в НТШ і мав своїх послідовників.

Натомість в історіософічному аспекті, Грушевський і його учні не завжди були однозгідні. Грушевський був в основному переємником народовецької ідеології Антоновича. Не всі учні поділяли заложення свого учителя. Проте, ці розбіжності показалися головно по 1914 році, коли Грушевського вже не було у Львові і це вже не стосується його львівського періоду НТШ. Грушевський, перебираючи світогляд і методологію досліду від свого учителя В. Антоновича, еволюціонував у своїх поглядах

(Закінчення на стор. 3-ій)

І. Вовчук

ДО ПОЛОЖЕННЯ В УКРАЇНІ І ЗАВДАНЬ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ У СВІТІ

(Відтворена з пам'яти доповідь, виголошена на Другому СКВУ — Торонто)

(2)

ДО ПОЛОЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Великодержавний большевизм ніколи не мирився з розвитком національно-політичної свідомости неросійських націй, включених в імперський комплекс СССР. Властиво це імперське твориво, найбільший парадокс 20 століття і видумане було большевиками (В. Леніним) на те, щоб урятувати імперію від розпаду на національні держави. Ніхто інший а Й. Сталін в 1924 році ствердив, що партія погодилась на федерацію, щоб запобігти розпадові імперії.

Півстоліття триває боротьба большевицького великодержавства з українською національною ідеєю. На 24-му з'їзді КПСС (1971) партія постановила посилити унітарну політику до української й інших нерусских націй, повести наступ на них, щоб зліквідувати залишки союзности і під прикриттям „національної державности" з союзними, вивісками утвердити єдинодержавство, спираючись на русский народ. Тому народові большевики завжди надавали особливої ролі в т. зв. будові соціялізму. В. Ленін, не раз підкреслюючи особливу стать русского народу, бачив його майбутнє не тільки у власному розвитку, а й у міцності його пов'язання з іншими націями, загарбаними Росією.

В брежнєвському курсі нівеляції націй, щоб через злиття їх ліквідувати, як ніколи досі підноситься роля русского народу в формуванні совєтського народу — В. Ленін завжди підкреслював видатну ролю русского народу в соціялістичній революції, називаючи його робітничу клясу „головним двигуном комуністичної революції". А Л. Брежнєв на 24-му з'їзді КПСС, накреслюючи нинішню політику посилення єдинодержавства, посилаючись на Леніна, з особливим притиском наголосив „революційну енерґію, самовідданість, працездатність і глибокий інтернаціоналізм великої русскої нації, яка заслужила належного признання в усіх народів"[7]).

Після з'їзду партії відновлено вживання термінів „старший брат" і його „опіки", підкреслюючи велику „саможертву" і „подвиг" „великого русского народу" з його пролетаріятом в допомозі „меншим братам" — поневоленим нерусским націям. Мітотворення дуже поширене в „будові" московського соціялізму. Багато мітів було створено за півстоліття імперії. За Брежнєвського володіння, затверджуючи курс єдинодержавства, створено ще один міт про „нову історичну спільність народів, якою є совєтський нарід". Мітичну спільність видуману в імперському штабі велено називати реальністю властивого для „зрілого соціялізму", як називають теперішній етап в будові соціялізму.

Замість націй, як культурно-історичних категорій, кожна з яких має своє обличчя, барви, культуру, історію, національну психологію та традиції, за партійним маячним програмуванням проголошено абстрактний міт як існуючу реальність. Вирішальним у формуванні мітичного творива є „дружба народів, пройнята інтернаціоналізмом" (а він же глибокий у русского народу), „отечественний патріотизм" замість національного з його любов'ю до своєї батьківщини. А політичною формулою того творива — совєтський народ став лозунґ: „Серце вітчизни (отечества - імперського комплексу СССР) — Москва, серце братерства — Росія". В цій політичній формулі, як у фокусі вбрано суть (ідеологію, політичну скерованість) і підвалини, на яких будується совєтський нарід, як нова історична спільність, в формуванні якої нерусскі нації зіллються з русским народом, бо це тільки його вважається великим з „його глибоким інтернаціоналізмом". Шукаючи опертя русского народу, кремлівська політика брежнєвського керівництва ставить знак рівности між російським й інтернаціональним. В нинішній пресі посилено підкреслюється величезний вклад вибраного народу в будову соціялізму й „інтернаціональної спільности".

„Ми знаємо якою значною була і є в нашому соціяльному й економічному співжитті роля русского народу, як багато зробив він для перемоги ідеї рівности і дружби народів. Той не інтернаціоналіст, хто не розуміє і не цінить цього"[8]). Коли досі вважалося, що соціялістична культура може виявлятись в національній формі, то в нинішньому курсі єдинодержавства до української культури, як і до інших нерусских, ставиться вимога, щоб вона була совєтською не тільки за ідейним змістом та політичною скерованістю, але й за приналежністю. Посиленою боротьбою проти націоналістично-буржуазних виявів в історії, літератури та інших галузях національної культури, їх втискується в єдине русло т. зв. совєтської інтернаціональної за назвою культури.

*

На Шостому З'їзді Письменників України проголошено анатему національній ідеї, наказуючи письменникам, що їм „абсолютно неприпустимо повторення безглуздого, засудженого марксистською наукою міта про національну ідею"[9]). Видно дошкулює національна ідея, коли, підробляючи марксизм, через літературних яничарів і проголошується їй анатема. Справді ж марксизм не засуджує і не заперечує її. Найбільший великодержавник, формотворець большевицької імперії СССР, В. Ленін вважає національну ідею важливим фактором у формуванні націоналістичної свідомости.

(Продовження буде)

---

7) Доповідь Л. Брежнєва на 24-му з'їзді КПСС.

8) М. Шамота — „Почуття сім'ї єдиної", „Ізвестія", ч. 78-73.

9) П. Загребельний „Нові обрії української радянської прози", „Літературна Україна", 5. 20. 1973.

ІСТОРИЧНА ШКОЛА МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО І НТШ

(Закінчення зі стор. 2-ої

на ролю держави і народу в історичному процесі. Це правда, що він наголошував примат народу в історичному розвитку України, уважаючи, що народ мусить служити головним об'єктом історичного досліду. У нас деякі дослідники не розуміють ваги і ролі народництва в історії України і договорюються часами, що це було „патологічне явище”. Я особисто думаю, подібно, як Борис Крупницький, що народництво було необхідним етапом історичного розвитку України, а його представники були передовими діячами на українському - н а уковому, культурному і п о літичному полі.

Грушевський не ігнорував державного чинника, як одного з основних елементів історії, як також не ігнорував ролі української провідної верстви, як це без застанови повторюють деякі дослідники. У своїй статті, присвяченій схемі історії України, Грушевський виразно писав, що „Політичне державне життя, разуміється чинник важний, але поруч нього існують ще інші чинники — економічний, культурний, що мають часом менше, а часом більше значення від політичного, але в кожному разі не повинні залишатися в тіні за ним”. Якщо взяти до уваги, що український нарід довгі чоси жив без своєї держави, але, не зважаючи на те, залишився історичним народом, тоді краще зрозуміємо думки Грушевського. Деякі перенаголошують „неґативну” поставу Грушевського до нашої провідної верстви. Це роблять, базуючися на деяких публіцистичних статтях Грушевського і не узгляднюючи його еволюції у світоглядових заложеннях. Ось, наприклад, оцінюючи ролю Виговського і Мазепи, Грушевський писав, що залишається безспірним фактом, що „як один, так і другий, при своїх індивідуальних відмінах, при різниці в тактиці, в засобах і способах, були представниками, речниками, носителями політичних змагань, якими було пройняте усе українське суспільство, вся свідоміша верства українського народу... Їх діло таким чином не було ні в якім разі особистим ділом, їх винаходом, їх забаганкою” („Виговський і Мазепа”, ЛНВ, 1909).

Отже, народницька концепція Грушевського в історії України включала також і державні змагання. Саме тому, після 1914 року, постає державницький напрям в українській історіографії, очолений його учнями, а зокрема Томашівським. І коли в народницькій історіографії наголошувано примат народу, в державницькій акцентовано ролю держави в історичному розвитку України. Зовсім ясно, що перенаголошення одного чинника коштом другого не виходило на користь повного схоплення історичного процесу. Сьогодні для нас ясно, що народ і держава, як основні елементи історичного процесу, себе не виключають, лише доповнюють. Ми зупинилися троха довше над деякими поглядами Г р у шевського, щоб краще схопити суть народництва і його впливу на його історичну творчість.

Закінчуючи наші думки, хочемо підкреслити, що Грушевський, як історик і організатор наукової праці, звернув увагу на приєднання до наукової праці молодих, здібних істориків, які брали участь в праці Історично Філософічної Секції НТШ і її комісій — це і був зв'язок його історичної школи у Львові, яка під науковим проводом свого керівника положила основні підвалини під українську національну історіографію.

Треба з великою прикрістю підкреслити, що за малими винятками, українські історики не досліджують життя і творчости Михайла Грушевського. Це зокрема відноситься до наймолодшої ґенерації українських істориків. Віримо, що цей стан зміниться на краще і наукова спадщина і діяльність найвизначнішого історика діждеться всебічного наукового вивчення.

САКСБІ ПЕРЕСТЕРІГАЄ БЕНЗИНОВІ СТАЦІЇ

Вашингтон. — Генеральний прокуратор Віллім Саксбі заявив, що покличе до судової відповідальности тих власників бензинових станцій, які нелегально підвищують ціни понад дозволений Урядом рівень, а також тих, які вимагають, щоб водій купив інший продукт, чи заплатив за будь-яку обслугу, заки продадуть йому бензину. Новозаприсяжений генеральний прокуратор Саксбі закликав водіїв зголошувати всі нарушення закону до місцевих бюр Податкової Служби, а працівники Департаменту справедливости зразу розслідять кожне зажалення.

Ділимося із Знайомими сумною вісткою, що дня 28-го листопада 1973 року померла у Львові по довголітній, тяжкій хворобі, проживши літ 63,

св. п.

Н. з ЯЦКОВСЬКИХ КОСТЮК

Покійна залишила в глибокому смутку мужа о. Василя, 5 дітей і 5 внуків.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ПРАВЕДНИЦІ.

Замість квітів на Її гріб, складаємо 10.00 долярів на Рідну Школу.

АННА і ПЕТРО МЕЛЬНИКОВИЧ

Детройт, Міш.

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

ОЛЕНИ МАРІЇ з ВАСЄВИЧІВ ТЕРШАКОВЕЦЬ

нашої ДРУЖИНИ, МАМИ, ТЕЩІ і БАБУНІ,

Яку згадуємо все з любов'ю, пошаною та вдячністю за Її життя, повне посвяти і праці для родини, будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖБИ:

в П'ЯТНИЦЮ, 11-го СІЧНЯ 1974 р. в РИМІ;

в СУБОТУ, 12. СІЧНЯ 1974 р., о год. 7:30 ранку, в УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ в МАЯМІ, Фла.;

в НЕДІЛЮ, 13-го СІЧНЯ 1974 р. о год. 12-ій дня, в Церкві ХРИСТА ЦАРЯ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.

Просимо Приятелів і Знайомих про молитви за спокій душі Покійної.

МИХАЙЛО — чоловік
ЮРІЙ — син з дружиною МИРОСЛАВОЮ і синами: ЮРКОМ і АНДРІЄМ
СТЕФАНІЯ — донька з чоловіком ЮРІЄМ БЕРЕЖНИЦЬКИМ та дітьми: ІВАНОМ та ОЛЕНКОЮ
АНДРІЙ — син з дружиною ТАНЕЮ та донечкою ТАМАРОЮ
МАРІЯ — донька

В пам'ять Покійної, складаємо:
100.00 дол. на руки Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Иосифа на „Церкву в Потребі” і
40.00 дол. на Беатифікаційний Фонд Слуги Божого Андрея.

З глибоким жалем і сумом повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 9-го січня 1974 року, в 11-ій год. дня, по короткій і тяжкій серцевій недузі, несподівано відійшов у Вічність на 62-му році життя наш Найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

Інж. ТИМОТЕЙ ЛАБА

народжений 20-го травня 1912 р. в с. Родині, в Україні, кол. підстаршина І. УД УНА, власник крамниці харчових і м'ясних продуктів в Амстердамі, Н. Й.

ПАРАСТАС відбудеться 11-го січня 1974 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Петра Саргаліса, 158 Main Street, Amsterdam, N.Y.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 12-го січня 1974 р. о год. 9-ій ранку на цвинтар української католицької церкви св. Миколая в Амстердамі.

В глибокому смутку:
дружина — ОЛЬГА
син — РОМАН
дочка — ЛІДІЯ

Ділимося сумною вісткою з Громадянством, що несподівано відійшов у Вічність 1 січня 1974 року

ПЕТРО КАСПЕРСЬКИЙ

заступник голови філії в Спокені, Українсько-Американського Клюбу стейту Вашингтон.

Висловлюємо наше глибоке співчуття Родині примірного Мужа і Громадянина.

УПРАВА УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО КЛЮБУ СТЕЙТУ ВАШИНГТОН

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Л. ФИЛИПОВА

складаємо суму 25.00 долярів на Український Католицький Університет у Римі.

Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ ВІДДІЛ в ДЕТРОЙТІ

Замість квітів на могилу

бл. п. Марії Барбарної

Матері моїх приятельок Ольги і Єви, складаю 10.00 долярів на Український Національний Музей в Чикаґо.

НАТАЛІЯ КАМЕНЕЦЬКА

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п. КАРЛА МАЛОГО

голови УАСТ „Леви” в Чикаґо, складає 15.00 долярів 399-ий ВІДДІЛ УНС „ЛЕВИ”.

Дітям та Братові Покійного висловлює глибоке співчуття.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в середу, 9-го січня 1974 р. упокоївся в Бозі

бл. п.

АНДРІЙ НІКІТІЧ

народжений 15-го жовтня 1906 року на Поліссі, Україна.

ПАРАСТАС — в п'ятницю, 11-го січня 1974 р. о год. 7:30 веч., в похоронному заведенні Christy Funeral Home, Millville, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 12-го січня 1974 р. о год. 8-ій ранку в українській православній церкві св. ап. Петра і Павла в Мілвіл, Н. Дж., а пізніше тіло Покійного буде перевезене на вічний спочинок на Український Православний Цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. (приблизно год. 12-та).

В глибокому смутку:
дружина — ЄВДОКІЯ
син — ВАСИЛЬ НІКІТІЧ з Родиною
донька — МАРІЯ САНКОВ з Родиною
донька — СОФІЯ СУЩИК з Родиною
донька — ОЛЬГА КРИВОЛАП з Родиною

Замість квітів на могилу, на бажання Покійного, просимо складати дар на будівельний фонд української православної церкви св. ап. Петра і Павла в Мілвіл, Н. Дж., 77 Centre Grove Rd., Millville, N.J. 08332.

Відзначення 25-ліття УНРади

Заходами управа Т-ва Прихильників УНР в Рочестері, 25-го листопада м.р. відсвятковано 25-літній Ювілей існування Українського Державного Центру в екзилі. Після Служби Божої, відправлено заупокійну літію за померлих президентів та членів Уряду УНР, а також молебень за здоров'я теперішнього Уряду й за визволення українського народу з-під московсько-большевицької неволі. Служив настоятель церкви св. Покрови, о. прот. М. Куданович.

На Богослужбі була присутня член Державного Центру і директор українського інформаційного Бюра на Америку й Канаду, д-р Марія Бек, яку запрошено, як головного промовця на Ювілеї.

О 1-ій год. дня, в залі Українського Народного Дому, запрошені представники організацій та гості зайняли свої місця за святочно прибраними столами. Від церкви св. Покрови був присутній о. настоятель М. Куданович, від церкви св. Иосафата — о. монсеньйор М. Бабак, від церкви св. Богоявлення о. Василь Осташ. Були представники таких організацій і установ: від церкви св. Миколая, УККА, ОББУА, ОДВУ, Української Кредитової Спілки, Окружної Ради Союзу Українок, Жіночого Відділу ч. 47, Сестрицтва св. Ольги, Народного Союзу Відділ 285, Провидіння, Союзу св. Иосафата, Т-ва Сприяння УНР в Сант Кетерінс (Канада), організації Золотий Хрест, Українського Народного Дому, Братства Дивізійників, Сестрицтва св. Покрови.

Святочний обід попередив коротким словом голова Т-ва М. Білок, спочатку запропонувавши вшанувати однохвилинною мовчанкою померлих президентів і членів Уряду УНР: Андрія Лівицького, Степана Витвицького, Івана Багряного, Бориса Іваницького, В. Бачинського, Осипа Бойдуника, Ісаака Мазепу, Степана Барана, Анатолія Рябшенка, Олександра Юрченка, Федора Пігідо, Михайла Капустянського, Євгена Гловінського, І. Вовка.

Д-р Марія Бек, виголосивши промову, присвячену Ювілеєві, заторкнула теж і теперішню світову ситуацію, наголосивши також на розбиття й розпорошення українських самостійницько-політичних сил з закликом консолідації всіх політичних груп, згадуючи про декларацію, підписану спільно президентом УНР М. Лівицьким та головою проводу ОУНр Я. Стецьком і про заклик голова ПУН Олега Штуля-Ждановича. Це започатковане поєднання дає надію на повну консолідацію і згуртування всіх українських політичних сил навколо Українського Державного Центру. Промову п-і М. Бек кілька разів було переривано схвальними оплесками.

Після промови, гості відспівали молитву „Отче наш", а о. мансеньйор М. Бабак поблагословив трапезу. Голова Т-ва М. Білок представив усіх відпоручників організації та звернувся до присутніх з просьбою скласти свої пожертви на потреби Державного Центру. Від себе й від своєї дружини п. Білок склав 100 дол. За ним п. Гр. Тригула — 100 дол. П-і Христина Шиш — 50 дол. Мельник Гр. — 25 дол. По 10 дол. пожертвували: В. Іванців, М. Скрильник, д-р И. Тимочко, М. Крижанівський, Українська Кредитова Спілка. По 5 дол. — проф. П. Шулежко, А. Калиновський, Р. Коваль, П. Косенко, В. Скробач, Л. Федорова, М. Дубиняк, І. Штепа, Ф. Минак, М. Дудка, Є. Красновольський, С. Фрончук, А. Корнієнко, А. Сірик, Ю. Ерстенюк, М. Озарук, В. Спиця. По 3 дол. В. Гавриляк. По 2 дол. — І. Саламаха, Я. Клименко, І. Бутенко, А. Повх, Р. Домбчевський, К. Ґуран, М. Дейнега, Р. Боднар, В. Романів, П. Яріш, М. Єйна, Л. Білик, О. Скібіцький, В. Підлісний, П. Прокопенко, В. Білан, А. Капіт, М. Ликів. По 1 дол. — П. Мазур, А. Омельченко, П. Федоряка, Б. Венґльовський, М. Лялька, Т. Бабюк, І. Майка, К. Маньківський, М. Ґудзоватий, І. Ванжа, Р. Присташ, І. Мартинець, М. Крамарчук, І. Руснак, Я. Зелез, І. Абраменко. Разом зібрано 471 дол., які будуть переслані на потреби Державного Центру.

Голова Т-ва М. Білок подякував п-і М. Бек за її змістовну промову, а гостям за присутність та складені ними пожертви. Пані М. Бек було вручено подарунок, — мистецьки виготовлений з бронзу тризуб із українським прапором, роботи Григорія Мельника.

Святочний обід закінчився молитвою, що її виголосив о. протоієрей М. Куданович, та співом „Ще не вмерла Україна".

М. Б.

Лисенкова „Коза-Дереза" в нових вимірах

Ідучи в неділю, 9-го грудня, на виставу дитячої оперети Миколи Лисенка „Коза-дереза" у поставі „Веснівки" дитячого хору Курсів українознавства при парафії св. Миколая в Торонті, автор цих рядків, як і інші глядачі, сподівався побачити цю клясичну українську дитячу оперету у її традиційному музичному й акторському показі. Тим часом, заслужений успіх вистави треба, крім музики і змісту п'єси, ще додатково завдячувати новому творчому імпульсові постановників п'єси як теж відпечаткові справжньої професійности в її оформленні.

Дівочий хор „Веснівку" знаємо з її дотеперішніх концертових виступів в Торонті і поза Торонтом, знаємо професійні кваліфікації і обдарованість диригентки хору Зірки Зорич-Кондрацької та непересічні виконавські спроможності самого хору, розуміється, в межах молодого віку і постійної пливкости його членства. Але цим разом хор „Веснівка", як, засадничо, вокальний ансамбль, поширив свої мистецькі зацікавлення та аспірації також до сценічної акторської гри, вибираючи собі за пробний камінь своїх нових дерзань Лисенкову „Козу-дерезу".

Вибір, на нашу думку, був дуже влучний. Рекомендуючи брак акторського досвіду у членів ансамблю, п'єса сама по собі дозволяє заангажованим у ній головним персонажам, які здебільшого виступають у звірячих масках, концентруватися більше на голосовій подачі роль та на хореографічно-рухових елементах гри. Ця сценічна преференція голосу і руху з успіхом використовувалася і постановниками оперети і молодими акторами. Тут зокрема треба відмітити добру гру і характеризацію голосу Христі Свергун в ролі Кози-дерези. Також інші молоді актори, яких було забагато, щоб їх тут називати, втримували весь час своїми появами і грою увагу юних і старших глядачів „на лезі меча".

Коли зазначуємо відпечаток професійности в цілій сценічній поставі оперети, то маємо на увазі не тільки вклад праці її диригентки, магістра музикології Квітки Зорич Кондрацької, і співавтора оркестрації партитури А. Копитовича з Аргентини, але також „майстрів сцени": студентку Віру Яцик, яка проєктувала фантастичні костюми для звірячих персонажів і виконала для них дуже ефектовні маски, студента театрального мистецтва Тараса Шиповика, що був проєктувальником та виконавцем імпресивних, в стилі народної казки і дитячої уяви втриманих декорацій та майстром світляних ефектів. Зокрема, належиться велике признання відомій балерині і педагогові модерного балету, Наді Павличенко, що була керівником сцени та хореографом оперети. Консультантом у поставі п'єси був мистець-маляр Мирон Левицький.

Коли йдеться про нові „творчі імпульси" в цій поставі Лисенкової оперети, то треба з признанням відмітити встановлення додаткової кольоритної інсценізації базару „У Києві на риночку", де „жиди козу продавали" і введення в дію більшої кількости звірів (два зайчики, три вовки, чотири ведмеді) та ще й додаткових: півника, жабку та метелика. Ці нововведення дали можливість збагатити дію оперети новими ситуаціями, мізанн-сценами та хореографічними еволюціями. Дію коментував у відповідних місцях хор, який зайняв місце перед сценою разом з оркестрою, що складалася в більшості з елевів Музичного Інституту ім. Лисенка.

Це була третя з черги вистава „Кози-дерези" в Торонті (дві перші вистави відбулися в травні ц. р.), але простора заля Званевої школи при вул. Блур була вщерть заповнена дітьми, молоддю і старшими громадянами, які не щадили оплесків признання молодим акторам та хористам. Не зважаючи на те, що доставлювано крісла „скільки влізло", через що припізнився також початок вистави на повної пів години, багато осіб відійшло від каси тому, що не було вже для них місця на залі. Варта цю успішну дитячу виставу повторити в Торонті ще в четвертий раз і відвідати з нею ще й інші українські осередки Канади й Америки. (вл)

ЗА РЕАЛІЗМ ОСНОВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

на 9 членів, 4 були видатними кооператорами: Борис Мартос, Христофор Барановський, Микола Стасюк, Павло Христюк.

Покликаючись на свою телеграму з 9 червня 1920 р., Британське посольство у Варшаві висилає міністрові закордонних справ Англії, Ірлові Керзонові 11 червня того ж року звіт із господарської ситуації в Україні, в якому пишеться: „Я знаю, що українські кооперативи будуть відогравати найважливішу ролю у розвитку будучих подій в Україні, незалежно від факту, чи Україна стане незалежною державою чи частиною майбутньої російської держави. Їх організація під час окупації большевиками була незаторкнена, хоч були намагання націоналізувати їх. Це найбільш важливий актив у будуччині, і принесуть чималі користі для індустрійних країн, які встановлять торговельні взаємини з українською кооперацією, спеціяльно у перших роках, заки регулярні методи торгівлі будуть устійнені в Україні". Цей звіт міністрові закордонних справ був виготовлений на підставі зустрічі амбасадора з українським кооператором Буцем, який відбував торговельну подорож по Европі. Тож нічого дивного, що централістична Москва ліквідувала цей чинник української економіки і з цим української культурної самобутности.

В Галичині, де відносини склалися дещо сприятливіше, кооперація досягла зеніту і творила в дійсності українську державу внутрі Польщі. Переведена 1930 року польськими військами пацифікація українського населення завдала смертельного удару найперше українській кооперації. Це прекрасно описав директор Іван Мартюк у своїх споминах „Центросоюз", п е редаючи оту пригнічуючу атмосферу центральної установи, векслі якої не мали покриття, був припинений товарообмін із селом, і в якій почали резиґнувати директори. Тільки трьох з-поміж них рішили вести далі корабель, змагатись проти хвиль, і вивести кооперацію із занепаду після пацифікації.

І... двигнули. 4/5 всього експорту яєць із Польщі було в руках української кооперації. Продукти „Маслосоюзу" опановували польський ринок, який, хоч і встановляв бойкот — не міг його перевести. Це й дало дев'ять неповних золотих років господарського розквіту в Галичині, яка в 1939 році внаслідок домовлення Гітлера із Сталіним була окупована совєтськими військами.

А як із українською кооперацією в діяспорі? У Канаді існували кооперативні спілки до приїзду еміграції по II світовій війні. Але у ЗСА українські кооперативні діячі всупереч неприхожим обставинам, мовним бар'єрам, засновують перші українські кооперативи, зв'язуючи себе із товариством „Самопоміч". Пізніше створили вони централю Товариство Українських Кооператорів, а канадські Українську Кооперативну Раду Канади. Тепер перед II СКВУ створено заходами провідних кооператорів Світову Раду Українських Кооператив, яка об'єднує і реґулюватиме взаємини між кооперативами у діяспорі. Самі канадські кооперативи скооперували 34,-836 членів із 71,782,528 долями майна. Коли ж брати ЗСА, тоді членство у тих двох тільки країнах сягає 70,000, а майно 150 мільйонів дол.

Справу скооперування української інтелігенції, середньої верстви, модернізації й техніки праці, плянування, культурного вияву і співпраці з діячами української культури вимагає окремої статті й місця. Одначе, у світлі сказаного, складена декларація українських кооператорів на Другому СКВУ має своє вимогливе і зобов'язуюче значення. Ця декларація звучала: Українська Кооперативна Світова Рада як перeємник світлих державно - творчих традицій кооперативного руху на батьківщині уважає себе виразником і речником господарського мислення, і, тому заявляє своє наступне положення:

1) Втрати, невдачі, національно потрясаючі трагедії нашого народу приписуємо недостатньому розумінню важливости господарського чинника.

2) Українська кооперація зі 150-мільйоновим капіталом і 70 тисячами членів, взяла на себе вдруге історично - вагомий обов'язок — розбудувати українську економічну силу, як засіб до осягнення нового українського світу, спертого на реальних вартостях української людини.

3) Звертаємося до Світового Конґресу, його Делеґатів, понести у їхні країни ці реформуючі зобов'язання, і допомогти нам їх здійснювати.

У важких умовах еміграції українська кооперація бере на себе завдання організації мислячих, творчих одиниць, активізації починів, спрямованих на добро, інтерес і всебічний розвиток української спільноти.

Загальні Збори 104-го Відділу СУА в Ню Йорку

У неділю 3-го грудня, в Ню Йорку відбулися загальні збори 104-го Молодечого Відділу Союзу Українок Америки в Ню Йорку для переобрання управи.

Новообрана голова, Л'іда Лещук, попередньо в 1973 р. заст. голови, підтвердила пропозицію Марійки Цимбалістої, організаційної референтки Відділу, щоб Відділ старався якнайбільше активно працювати в напрямі внутрішніх і зовнішніх зв'язків. Члени рішили, що українська культура і історія повинні бути глибше спопуляризовані поміж американською публікою.

Пані Олександра Кіршак, голова Окружної Ради, і п-і Марія Савчак, організаційна референтка Окружної Ради, котрих запрошено на сходини, вияснили референтурі хід діяльности СУА. Члени уважно прислухувалися їхнім заувагам, які відносилися до молодечого Відділу.

До якої міри ціль 104-го Відділу в розбудові зв'язків зреалізується, ще важко сказати, але вже існує актуальний і поважний проєкт на наступний рік.

До управи Молодечого Відділу також обрано: Оксану Байко, заступницю голови, Анну Фанок, скарбничку, і Стефанію Савку, секретарку.

І. Волошин
Прес. реф.
104 Мол. Від. СУА

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 11-го СІЧНЯ 1974 р.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 155 Відд. о год. 8:00 веч. в залі УНДому при 760 Стейт вул. На порядку: вибір делеґатів на 28-му Конвенцію УН-Союзу. — Управа.

СУБОТА, 12-го СІЧНЯ 1974 р.

ЧИКАГО, Ілл. Місячні збори Б-ва св. апп. Петра і Павла 220 Відд. о год. 7-ій веч. при 1915 W. 51st Street. — Е. Влідий, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Збори Б-ва св. Володимира 130 Відд., о год. 5-ій по пол. при 33 East 7th Street. Проситься членство прибути на збори. — Управа.

НЕДІЛЯ, 13-го СІЧНЯ 1974 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 76 Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Кат. Школі при Санфорд і Яйві вул. Проситься прибути і вирівняти членські вкладки. — В. Боярський, предс., М. Демчук, секр., Т Клебан, кас.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні збори Т-ва Єдність 163 Відд. о год. 12-ій дня в домі Горожан, 847 N. Franklin вул. На порядку: звіт Управи і вибір нової на 1974 р. Присутність чл. обов'язкова. — С. Филик, фін. секр.

MONESSEN, Pa. Місячні збори 338-го Відд. о год. 1-ій по пол. в українській залі на 2 вул., 213 Скунмекер Авеню. Проситься вирівняти членські вкладки. — П. Янковський, предс., М. Куць, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збирання чл. вкладок за місяць січень від Т-ва Дністер 430-ий Відд., як слідує: неділя 13, від год. 1-3 по пол. в Домі УНС, 5004 Н. Олд Йорк Рд.; субота, 19-го, від год. 7-9-ої веч. в Укр. Домі, при 23-ій і Бравн вул. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — Д-р І. Скальчук, голова, І. Кнігницький, секр.

СУБОТА, 19-го СІЧНЯ 1974 р.

ЕМБРІДЖ, Па. Місячні збори Б-ва св. Василія 161 Відд. о год. 8-ій веч. в домі Відділу при 600 Гленвуд Аве. На порядку: звіти та вибір 3 делеґатів на 28 Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — А. Джула, секр.

НЕДІЛЯ, 20-го СІЧНЯ 1974 р.

ВУНОАКЕТ, Р. Ай. Річні збори Т-ва Зап. Січ 206 Відд. о год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі, 74 Гаррис Аве. На порядку: звіт Управи і вибір нової на 1974 р. Проситься чл. прибути. — Управа.

БРИДЖПОРТ, Па. Річні збори Б-ва св. апп. Петра і Павла 383 Відд., о год. 1-ій по пол. в Укр. Гор. Клюбі при 494 Ford вул. На порядку: звіти Управи та вибір нової на 1974 р. Після Річних зборів відбудуться Звичайні на яких буде вибір делеґата та заступника на 28-му Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — І. Андрусів, гол., О. Хома, секр.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні і Річні збори Т-ва Т. Шевченка 64 Відд. о год. 2-ій по пол. у Вінярського при 482 Мейн вул. Проситься прибути на збори і вирівняти чл. вкладки. — І. Бурний, секр.

ГАДСОН, Н.Й. Річні збори Б-ва св. Арх. Михаїла 476 Відд. о год. 11-ій, ранку, зараз по Сл. Божій в парафіяльній залі при Савт Секенд Партішин Стріт. На порядку: звіти Управи і вибір нової на 1974 р. Проситься чл. прибути. — І. Рітроський, предс., М. Маряк, касир, П. Маряк, секр.

СПОРТ

ГАКІВКА

„Чорноморська Січ" — „Нордікс", Весфілд 3:1 (0:0, 1:0, 2:1)

Нюарк 18 грудня 1973 р. Тією гарною перемогою „Ч. Січ" гідно завершила першу половину свого сезону, перейнявши в показнику табелі гор чолову позицію що її досі займав гаківковий клюб „Айрондбавнд". В звітових мистецьких змаганнях Гаківкової Ліґи Юньйон Кавнті, „Нордікс" виявилися меткими й завзятими суперниками, які зуміли — головно в І періоді — вдержати вислід 0:0. В ході дальшої гри, все таки кращі, українські гаківкарі поступово перебирали ініціятиву, завдяки якій врешті Мушато з подачі Д. Суровича здобув для „Ч. Січі" ведення 1:0. У ІІІ періоді на початку Є. Семенюк з подачі Коха підніс вислід до 2:0. Після цього гості здобули свого почесного ґоля змагань. Вислід зустрічі 3:1, встановив Гудак з подачі Семанишина в кінцевій фазі гри.

Склад „Ч. Січі": Барбадин, Смоковський, Мельник, Буняк, Р. Семенюк, Д. Сурович, І. Смоковський, Олійник, Мушато, Л. Семенюк, Кох, Семанишин, Гудяк, Балицький, Кузів.

Кінцевий показник табелі гор Гаківкової Ліґи Юньйон Кавнті І половини сезону:

1. Ч. С. — 7 гор, 13:1 точок, 35:8 воріт; 2. Айронбавнд 7 г., 12:2 т., 30:13 в.; 3. Ігелс, Юньйон — 7 г., 8:6 т., 22:19 в.; 4. Розел Кетолік — 7 г., 6:8 т., 24:34 в.; 5. Нордікс Г. К. — 7 г., 6:8 т., 32:35 в.; 6. Вудбридж — 7 г., 5:9 т., 20:36 в.; 7. Ню Провіденс — 7 г., 4:10 т., 21:27 в; 8. Плейнфілд Г. К. — 7 гор, 2:12 точок, 11:33 воріт.

КОШІВКА

„Чорноморська Січ" — „Сакред Гаврт" Блюмфілд 83:79

Нюарк 20 грудня 1973 р. — Вперше, в минулорічному кошивковому сезоні „Ч. Січ" зміряла свої сили з аматорським клюбом з Блюмфілду в товариських змаганнях, що відбулися на кошивківському корті середньої школи Вейлсбурґ в Нюарку. Зустріч пройшла цікаво і закінчилася перемогою „Ч. Січі" — вислідом 83:79. В дружині „Ч. Січі", що має відбути ще ряд товариських гор перед вступом до однієї із Кошиківкових Ліґ, виступають такі кошивкарі: Б. Мицьо (провідник), Н. Паславський, М. Паславський, П. Мельник, Турянський, Ю. Рубчак, Б. Ольшанівський і Т. Дяк. Тренінґи дружин відбуваються кожної середи ввечері в залі середньої школи Вейлсбурґ.

Ювілейні спортові вечерниці — 26 січня ц. р. в Грецькій залі Орендж

Тією великою товариською імпрезою УСТ „Чорноморська Січ" офіційно розпічне свої Ювілейні святкування — 50-річчя існування. Після тієї розвагової імпрези відбудеться ще ряд інших розвагових і спортових — на протязі року і формально закінчаться Ювілейним бенкетом, дня 26 жовтня 1974 р., в залях клюбу „Наваго" в Ірвінґтоні.

О. Твардовський

ТАРЗАН, Ч. 7052. Тарзан турбується долею Іта

WHY... HOW... DID ITO GET HERE - IN THE MIDST OF THESE FIERCE CANNIBALISTIC TRIBESMEN?..

...AND HOW MUCH LONGER WILL IT BE BEFORE THEY RELEASE THOSE BLACK LEOPARDS... TO TEAR HIM TO SHREDS!

DON'T PANIC, TARZAN!.. THINK CLEARLY - BUT QUICKLY!

Чому... в який спосіб опинився Іто тут — посеред цих лютих канібалів?..

...І як довго ще до тієї хвилини, коли вони звільнять тих чорних леопардів, щоб розірвали його на шматки!

Не попадай в паніку, Тарзане!.. Думай ясно, але швидко!